

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра основ медицини**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
“30” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДІАГНОСТИКА ТА ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ
ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227. 01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів**» для здобувачів вищої освіти вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань **22 Охорона здоров'я**, спеціальності **227 Терапія та реабілітація**, спеціалізації **227.01 Фізична терапія**, освітньої програми «**Фізична терапія**».

Розробники: Мелега К.П., к. мед. н., доцентка, завідувачка кафедри основ медицини

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри основ медицини**
протокол №15 від «25» червня 2025 р.

Завідувачка кафедри Ксенія МЕЛЕГА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
протокол № 12 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

© _____ Ксенія МЕЛЕГА _____, 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2	-
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	3	-
	Лекції:	
	12	-
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	24	-
Форма підсумкового контролю: письмова, усна відповідь	Самостійна робота:	
	84	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів**» є формування у здобувачів системи теоретичних знань, практичних вмінь і навичок розробляти диференційовані програми фізичної терапії для осіб з захворюваннями внутрішніх органів на підставі результатів реабілітаційного обстеження, визначати і застосовувати комплекс заходів, необхідних для досягнення конкретних цілей і завдань фізичної терапії у гострому, післягострому та довготривалому періоді реабілітації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Професійні компетентності (З) (за трудовою дією або групою трудових дій) відповідно до Професійного стандарту «Фізичний терапевт»:

3.01 Здатність знаходити та обирати методи для комплексного підходу до розв'язання проблем та прийняття рішень.

3.02 Здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей.

3.06 Здатність виконувати професійну діяльність із дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці.

3.08 Здатність до узагальнення, аналізу, синтезу та оцінювання отриманої інформації необхідної для професійної діяльності фізичного терапевта

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.01 Фізична терапія (СКфт):

СКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.

СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій) Професійний стандарт «Фізичний терапевт»:

Б2 Здатність планувати процес надання послуг з фізичної терапії.

Б3 Здатність реалізовувати програму фізичної терапії.

Б4 Здатність оцінювати ефективність реалізації фізичної терапії.

В2 Здатність надавати консультації іншим фахівцям з фізичної терапії.

К2 Здатність розробляти заходи та пропозиції щодо удосконалення фізичної терапії на місцевому та національному рівнях в межах своєї компетентності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 3 Організація мультидисциплінарної командної роботи
- ОК 4 Сучасні технології здоров'язбереження.
- ОК 9 Комплексна реабілітація військовослужбовці в та членів їх сімей
- ОК 11 Перша медична (долікарська) допомога з основами тактичної медицини
- ОК 13 Клінічна практика з фізичної терапії у геронтології.
- ОК 14 Клінічна практика з фізичної терапії у педіатрії.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Фізична терапія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРфт):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта	ПРфт 02
Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями	ПРфт 03
Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі	ПРфт 05
Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.	ПРфт 08
Встановлювати цілі втручання	ПРфт 09
Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану	ПРфт 10
Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.	ПРфт 11
Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.	ПРфт 12
Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів	ПРфт 13
Планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу	ПРфт 16
Використання природних факторів мінеральних вод, клімату Закарпаття у комплексній реабілітації різних верств населення після травм і захворювань	ПРфт 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: основні діагностичні критерії та методи діагностики захворювань серцево-судинної системи, органів дихання, травної та видільної системи,	ПРфт 02 ПРфт 05

обміну речовин, необхідні для постановки реабілітаційного діагнозу та розробки диференційованих програм фізичної терапії;	ПРфт 09
Розуміти: механізм дії та клініко-фізіологічне обґрунтування застосування різних засобів фізичної терапії, зокрема, терапевтичних фізичних вправ, лікувального масажу, природних та преформованих фізичних факторів з реабілітаційною метою при різних захворюваннях внутрішніх органів;	ПРфт 08 ПРфт 09 ПРфт 10
Вміти: встановити реабілітаційний діагноз пацієнту, необхідний для розробки програми фізичної у певному реабілітаційному періоді; здійснити диференційований вибір засобів фізичної терапії та розробити індивідуальну програму фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів відповідно до виду патології, важкості стану пацієнта та виявлених порушень функціонування у гострому, післягострому або довготривалому періоді реабілітації;	ПРфт 03 ПРфт 08 ПРфт 09 ПРфт 10 ПРфт 11
Здатність аналізувати ефективність проведених заходів фізичної терапії, виявляти позитивні та негативні ефекти при проведенні програми фізичної терапії, коректувати хід виконання програми фізичної терапії; оцінювати одноразовий та курсовий вплив засобів фізичної терапії у динаміці реабілітації при різних захворюваннях внутрішніх органів;	ПРфт 12 ПРфт 13 ПРН -13
Розвинути здатність здобувачів до творчого поєднання теоретичних знань, що базуються на сучасних наукових даних, і практичних навичок; адекватного використання природних факторів мінеральних вод, клімату Закарпаття у комплексній реабілітації різних верств населення після травм і захворювань	ПРфт 16 ПРфт 20
Розвинути готовність здобувачів до самостійного планування, реалізації та оцінки ефективності розробленої програми фізичної терапії, здійснення етапного, поточного та оперативного контролю стану пацієнта/клієнта при захворюваннях внутрішніх органів.	ПРфт 10 ПРфт 11 ПРфт 12 ПРфт 13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час практичних занять. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня магістр стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого

усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці магістрів.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- ситуаційні задачі;
- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних проєктів з демонстрацією практичних навичок;
- групові завдання з використанням імітаційних ігор на заняттях;
- презентації результатів виконаних завдань;
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня), вирішення ситуаційних задач, письмовий теоретичний контроль, реферати, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік (усно, письмово).

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мін. бал - Макс. бал
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре		82-89
C			74-81
B	Задовільно	Не зараховано	64-73
E			60-63
Fx	Незадовільно		Не зараховано
F		0-34	

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Індивідуальний навчальний проєкт	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	10	50	100
6	7	7	6	7	7			

T1, T2 ... – теми

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Індивідуальний навчальний проєкт	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	10	50	100
8	8	8	8	8			

T7, T8 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	5	20	4	20
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	5	10	4	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Індивідуальний навчальний проєкт (у вигляді презентації)	1	10	1	10
Реферат	-	-	-	-
Есе	-	-	-	-
Завдання самостійної роботи	5	10	4	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом проведення тестового контролю знань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки виконаних завдань та самостійної роботи студента, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали.

При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання.

Оцінка «відмінно» виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка «добре» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.4):

Таблиця 5.4

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1 (0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Відробка пропущених лабораторних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль або усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем (напр., виконати ситуаційне завдання).

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
10-8	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
7-5	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
4-3	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.

2-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, незрозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.
-----	--

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за тестовий контроль на заняттях (1-10 балів), усної відповіді на теоретичні питання (1-10 балів), оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (1-10 балів), самостійної роботи студента (1-10 балів). Причому, засвоєння матеріалу під час лабораторних занять оцінюється максимально у 40 балів. Крім того, кожен студент виконує у письмовій формі до кожного модулю один **індивідуальний навчальний проект**, який полягає у розробці програми фізичної терапії для конкретного пацієнта відповідно до реабілітаційного діагнозу при певному захворюванні внутрішніх органів (0-10 балів), і представленні його у вигляді презентації (таблиця 5.4). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 50 балів (табл.5.5).

Таблиця 5.4. Критерії оцінювання індивідуального навчального проекту

10-8 балів (відмінно)	Студент виконав практичне завдання повністю, правильно розробив програму фізичної терапії відповідно до реабілітаційного діагнозу з використанням теоретичних знань з клінічної картини та симптоматики захворювання. Вміє застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу системи заходів фізичної терапії при конкретних захворюваннях внутрішніх органів. Презентацію матеріалу буде логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію, не допускає помилок. Здатний до успішного виконання творчих завдань.
7-5 балів (добре)	Студент виконав практичне завдання повністю, з опорою на теоретичні знання, але може допустити неточності, окремі помилки в аналізі системи заходів фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів. Допускає незначні помилки у викладеному матеріалі. Загалом може самостійно виконувати творчі завдання.
4-3 бали (задовільно)	Студент виконав практичне завдання неповністю або частково, з помилками. Допускає істотні помилки в аналізі системи заходів фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів. Презентація підготовлена поверхнево, містить суттєві неточності. Продемонстрував слабкі вміння виконувати творчі завдання.
2-1 (незадовільно)	Студент виконав практичне завдання фрагментарно або неправильно. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Неправильно розробив програму фізичної терапії. Обмежені теоретичні знання не дають змогу правильно презентувати результати. Продемонстрував невміння виконувати творчі завдання.

Таблиця 5.5. Шкала модульного поточного оцінювання з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1, 2	
	Кількість балів	Максимальна кількість балів
Тестовий контроль знань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами тестів</i>)	1-10	10
Усна відповідь на теоретичні питання (<i>середня оцінка за результатами відповідей</i>)	1-10	10

Виконання індивідуальних та групових завдань на заняттях (середня оцінка за результатами виконання завдань)	1-10	10
Самостійна робота (за якість виконаних завдань)	1 -10	10
Індивідуальний навчальний проект (презентація)	1-10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 2 модульні контрольні роботи (МКР). МКР проводиться наприкінці кожного змістового модулю і складається з вирішення тестових завдань, ситуаційних задач і теоретичних питань (додаток 1). До МКР допускаються всі студенти. На виконання письмової МКР відводиться до двох академічних годин. Кожен студент виконує окремий варіант завдань. В кожному варіанті є 10 тестових завдань, 1 теоретичне питання, 1 ситуаційна задача. На кожне тестове питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від однієї до 5 відповідей. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 3 бали (максимально 30 балів), за теоретичне питання та ситуаційну задачу у 10 балів (максимально 20 балів). За допомогою письмової МКР оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку наприкінці 2 семестру навчання у магістратурі і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумкова модульна оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів 2-х змістових модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 5.1.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку, що передбачено робочим навчальним планом. Залік зазвичай проводиться у письмовій формі, і передбачає виконання тестів і ситуаційних завдань.

Для визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків використовуються такі критерії оцінок :

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслугоує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслугоує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ДІАГНОСТИКА ТА ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ТА СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.

Тема 2. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при пневмонії та плевриті.

Тема 3. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при бронхіальній астмі та хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ).

Тема 4. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 5. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при інфаркті міокарда у різних періодах реабілітації.

Тема 6. Особливості діагностики порушень та програми фізичної терапії хворих після перенесеного COVID-19.

Змістовий модуль 2
ДІАГНОСТИКА ТА ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ
ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ, ОБМІНУ РЕЧОВИН
ТА СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Тема 7. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів травлення.

Тема 8. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хронічному гастриті і виразковій хворобі.

Тема 9. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при захворюваннях гепатобіліарної системи.

Тема 10. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах обміну речовин (цукровому діабеті та ожирінні).

Тема 11. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах нирок.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
1	2	л	п	лаб	інд	с.р.	8	л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи												
Тема 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.	10	2				8						
Тема 2. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при пневмонії та плевриті.	10			2		8						
Тема 3. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при бронхіальній астмі та хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ).	12	2		2		8						
Тема 4. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.	12	2		2		8						
Тема 5. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при інфаркті міокарда у різних періодах реабілітації.	12	2		2		8						

Тема 6. Особливості діагностики порушень та програми фізичної терапії хворих після перенесеного COVID-19.	10			2		8						
Модульна контрольна робота № 1	2			2								
Разом за змістовим модулем 1	68	8		12		48						
Змістовий модуль 2. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, обміну речовин та сечовидільної системи												
Тема 7. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	10	2				8						
Тема 8. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хронічному гастриті і виразковій хворобі.	9			2		7						
Тема 9. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при захворюваннях гепатобіліарної системи.	9			2		7						
Тема 10. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах обміну речовин (цукровому діабеті та ожирінні).	11	2		2		7						
Тема 11. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах нирок.	9			2		7						
Модульна контрольна робота № 2	2			2								
Разом за змістовим модулем 2	50	4		10		36						
Залік	2			2								
Усього годин	120	12		24		84						

6.3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи		
1.	Діагностика клініко-функціональних порушень та вибір адекватних засобів фізичної терапії при захворюваннях органів дихання	2
2.	Сучасні підходи до застосування засобів фізичної терапії у програмах легеневої реабілітації	2
3.	Сучасні підходи до розробки програм кардіореабілітації та фізичної терапії хворих на серцево-судинні захворювання	2
4.	Особливості застосування засобів фізичної терапії у програмах кардіореабілітації	2
	Разом	8
Змістовий модуль 2. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, обміну речовин та сечовидільної системи		
5.	Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів травлення	2
6.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при ожирінні та цукровому діабеті	2
	Разом	4
	Всього	12

6.4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи		
1.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при пневмонії та плевриті.	2
2.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при бронхіальній астмі та хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ).	2
3.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при ІХС, стабільній стенокардії напруги	2
4.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при інфаркті міокарда у різних періодах реабілітації	2
5.	Особливості діагностики порушень та програми фізичної терапії хворих після перенесеного COVID-19.	2
6.	Модульна контрольна робота № 1	2
	Разом	12
Змістовий модуль 2. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, обміну речовин та сечовидільної системи		
7.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хронічному гастриті і виразковій хворобі.	2
8.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при захворюваннях гепатобіліарної системи.	2

9.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при цукровому діабеті та ожирінні	2
10.	Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах нирок.	2
11.	Модульна контрольна робота № 2	2
	Разом	10
12.	Залік	2
	Загалом	24

6.5. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи		
1.	Тема 1. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях органів дихання. Основні діагностичні показники при захворювання органів дихання. Характеристика засобів, форм і методів, що використовуються у програмах фізичної терапії при захворюваннях органів дихання. Види дихальних вправ, методика їх виконання. Особливості фізичної терапії при бронхіті (гострому та хронічному), емфіземі легень, легеневої недостатності. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	8
2.	Тема 2. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при пневмонії та плевриті. Діагностичні критерії пневмонії та плевриту. Складання програми фізичної терапії та комплексу терапевтичних вправ при пневмонії і плевриті (сухому і ексудативному) у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм. Фізична терапія у пацієнтів з COVID-19 та реконвалесцентів.	8
3.	Тема 3. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при бронхіальній астмі та хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ). Діагностичні критерії бронхіальної астми та ХОЗЛ. Складання програми фізичної терапії та комплексу терапевтичних вправ при бронхіальній астмі та ХОЗЛ у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	8
4.	Тема 4. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи. Основні діагностичні показники при захворювання органів ССС. Характеристика засобів, форм і методів, що використовуються у програмах фізичної терапії при захворюваннях ССС. Діагностичні критерії ішемічної хвороби серця (ІХС), стенокардії напруги I-IV функціональних класів. Складання програми фізичних тренувань та комплексів терапевтичних вправ при ІХС, стенокардії напруги I-IV ФК у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Особливості фізичної терапії при гіпертонічній хворобі, ревматизмі, вадах серця, нейроциркуляторній дистонії (НЦД), серцевій недостатності. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	8
5.	Тема 5. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при інфаркті міокарда у різних періодах реабілітації. Діагностичні критерії інфаркту міокарда. Складання програми фізичної терапії у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Застосування комплексів терапевтичних вправ для різних рухових режимів. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	8
6.	Тема 6. Особливості діагностики порушень та програми фізичної терапії хворих після перенесеного COVID-19. Особливості розвитку та клінічного перебігу, діагностичні критерії захворювання. Постковідний синдром, симптоми ураження та їх діагностика. Фізична терапія пацієнтів з COVID-19 у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Складання програми фізичних тренувань та комплексів терапевтичних вправ для хворих на COVID-19. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	8
	Разом за змістовим модулем 1	48
Змістовий модуль 2. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, обміну речовин та сечовидільної системи		
7.	Тема 7. Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Основні діагностичні показники при захворюваннях органів травлення. Характеристика засобів, форм і методів, що використовуються у програмах фізичної терапії при захворюваннях органів травлення. Особливості фізичної терапії при захворюваннях шлунка, кишечника,	8

	підшлункової залози, спланхноптозі. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	
8.	Тема 8. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хронічному гастриті і виразковій хворобі. Діагностичні критерії хронічного гастриту і виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Функціональна диспепсія, її причини, ознаки. Складання програми реабілітації та комплексу терапевтичних вправ при хронічному гастриті та виразковій хворобі у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	7
9.	Тема 9. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при захворюваннях гепатобіліарної системи. Діагностичні критерії дисфункціональних порушень жовчного міхура та жовчовивідних шляхів, хронічного холециститу, хронічного гепатиту. Складання програми реабілітації та комплексу терапевтичних вправ при захворюваннях гепатобіліарної системи у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	7
10.	Тема 10. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах обміну речовин (цукровому діабеті та ожирінні). Діагностичні критерії цукрового діабету. Складання програми реабілітації та комплексу терапевтичних вправ при цукровому діабеті різного ступеня важкості. Діагностичні критерії ожиріння як захворювання. Складання програми реабілітації та комплексу терапевтичних вправ при ожирінні різного ступеня. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	7
11.	Тема 11. Особливості діагностики та програми фізичної терапії при хворобах нирок. Діагностичні критерії пієлонефриту та гломерулонефриту. Характеристика засобів комплексної реабілітації хворих з захворюваннями нирок. Складання програми реабілітації та комплексу терапевтичних вправ при хронічному пієлонефриті, гломерулонефриті у гострому, післягострому та віддаленому періоді реабілітації. Методи контролю ефективності впливу засобів фізичної терапії на організм.	7
	Разом за змістовим модулем 2	36
	Всього годин	84

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальний навчальний проект з дисципліни студент виконує у формі мультимедійної презентації до кожного модулю (загалом передбачена підготовка 2 проектів). Навчальний проект полягає у розробці програми фізичної терапії для конкретного пацієнта відповідно до реабілітаційного діагнозу при певному захворюванні внутрішніх органів, відповідно до вивчення матеріалу змістового модулю дисципліни. Програма фізичної терапії має бути диференційованою, комплексною, з детальним обґрунтуванням усіх призначених заходів. Має включати заходи оперативного та етапного контролю для оцінки ефективності програми фізичної терапії. Максимальна кількість балів, які студент може отримати за підготовку проекту – 10 балів. Критерії оцінювання індивідуального навчального проекту наведені у таблиці 5.4.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання, портативна діагностична апаратура (тонометри, спірометр, пульсоксиметр, антропометричний інструментарій), велоергометр, фізіотерапевтичне обладнання залу кінезіотерапії.

Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни:

Методична розробка до лабораторних занять з дисципліни «Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів» / Укладачі: К.П. Мелега, Ю.В. Дуткевич-Іванська. Ужгород, 2017. 56 с.

- схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Програмне забезпечення: інструментарій системи електронного навчання Moodle сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», що дозволяє створювати електронні навчальні курси й надавати здобувачам доступ до них за допомогою глобальної мережі Інтернет, організовуючи

навчання за принципом «будь-де та будь-коли», в тому числі за дистанційною формою (напр., в умовах карантину та інших надзвичайних ситуацій). Для організації дистанційного навчання студентів використовується також пакет додатків Google Workspace: Google Meet для відеозв'язку при проведенні лекцій, практичних занять, консультацій, контрольних заходів тощо; Google Пошта, Диск, Календар, Клас, Чат тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», поточна редакція від 07.09.2023.
2. Наказ Мінекономіки «Про затвердження національного класифікатора НК 030:2022» № 810-22 від 09 квітня 2022 року. НАЦІОНАЛЬНИЙ КЛАСИФІКАТОР УКРАЇНИ «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я». НК 030:2022.
3. Наказ МОЗ України № 107 від 22 січня 2024 року «Про затвердження рекомендованих наборів доменів за НК 030:2022 «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я» для опису функціонування пацієнта».
4. Наказ МОЗ України № 1946 від 20 листопада 2024 року «Перелік рекомендованих інструментів оцінювання функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я особи».
5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. 2-ге, виправлене. Рівне : НУВГГІ, 2018. 258 с.
6. Григус І. М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2018. 268 с.
7. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник, 3-тє вид., перероблене та доповнене. Київ: Олімпійська література, 2010. 488 с.
8. Протокол надання реабілітаційної допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (COVID-19) та реконвалесцентам. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 771 від 20.04.2021 р.
9. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів / За ред. проф. Ю.М. Мостового. 22-ге вид., перероб. Київ, Центр ДЗК, 2017. 616 с.
10. Профілактика серцево-судинних захворювань: теоретичні засади та практичне впровадження. Монографія / Д.Д. Дячук, Г.З. Мороз, І.М.Гідзинська та ін. Київ, 2019. 175 с.
11. Обстеження та контроль стану пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи у фізичній терапії. Методичні рекомендації / Укладач: к.мед.н., доцент Мелега К.П. Ужгород, 2025. 136 с.
12. Мелега К.П. Сучасні технології здоров'язбереження: навчальний посібник. Видання 2-ге доповнене. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2025. 356 с.
13. Методична розробка до лабораторних занять з дисципліни «Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів» / Укладачі: К.П. Мелега, Ю.В. Дуткевич-Іванська. Ужгород, 2017. 56 с.
14. O. Ivanovska, O. Tyravska, O. Shtepa, K. Meleha, T. Fedorenko. Technological innovations in cardiac rehabilitation: effectiveness and impact on patient's quality of life. Salud, Ciencia y Tecnología [Internet]. 2024. Vol. 4:1329. <https://doi.org/10.56294/saludcyt20241329>
15. Core Components of Cardiac Rehabilitation Programs: 2024 Update: A Scientific Statement From the American Heart Association and the American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation / T. M. Brown, Q. R. Pack, E. Aberegg et al. Circulation. 2024. V. 150. № 18:e328–e347. DOI: 10.1161/CIR.0000000000001289

Допоміжна

1. Особливості ураження легень при COVID-19 / Ю. І. Фещенко, О. А. Голубовська, О. Я. Дзюблик та ін. Український пульмонологічний журнал. 2021. №1. С. 5-14.
2. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. Л.: ЗУКЦ, 2010. 240 с.
3. Внутрішня медицина: підручник / Н.М. Середюк, Є.М. Нейко, Г.П. Вакалюк та ін.; за ред. Є.М. Нейка. К.: Медицина, 2009. 1104 с.

4. Передерій В. Г. Основи внутрішньої медицини. Том I. / Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. Г. Передерій, С. М. Ткач. Вінниця: Нова Книга, 2009. 640 с.
5. Внутрішні хвороби: Навч. посібник / За ред. О. О. Якименко. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2003. 372 с.
6. Лікувальна фізична культура: Підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.
7. Вакуленко Л.О, Прилуцька Г. В., Вакуленко Д. В. Лікувальний масаж. Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. 448 с.
8. Основи спортивної медицини: Навч. посібник / К.П. Мелега. Ужгород, Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. 300 с.
9. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання. Львів, 2012. 192 с.
10. Lutsak I., Litvinenko D., Meleha K., Barabanchyk O., Savchuk A., Maltsev D. Rational Pharmacotherapy of Respiratory Diseases in the COVID-19 Pandemic. International Journal of Pharmaceutical Research & Allied Sciences. 2022. Is. 11 (1). P. 55-60. <https://doi.org/10.51847/RNmW1bre6B>
11. Мелега К.П. Можливості підвищення фізичної активності пацієнтів як провідного фактора зміцнення здоров'я та запобігання важкого перебігу COVID-19 на етапі первинної медико-санітарної допомоги. Україна. Здоров'я на-ції. 2021. № 4 (66). С. 78-82. URL: <https://doi.org/10.32782/2077-6594.4.1.2021.247009>
12. Dynamics of the Level of functioning of patients after Laparoscopic Cholecystectomy in the Long-term Rehabilitation period / N.R. Golod, L.P. Rusyn, I.K. Churpiy, N.R. Zakaliak, V.G. Saienko, K.P. Meleha, Y.V. Dutkevych-Ivanska. Acta Balneologica. 2022. TOM LXIV. № 6 (172). P. 537-541. DOI: 10.36740/ABAL202206108
13. Дорошенко В.В., Мелега К.П., Фаворитов В.М. Психофізіологічні аспекти фізичної реабілітації: інтеграція фізичних і психологічних методів у відновленні пацієнтів. Лікарська справа. 2025. № 1. С. 05–11. <https://doi.org/10.31640/LS-2025-1-01>
14. Мелега К., Русин Л., Кіш В. Особливості проведення легеневої реабілітації пацієнтів з респіраторними порушеннями після перенесеної коронавірусної хвороби. Актуальні питання здоров'язбереження, безбар'єрності, фізичної терапії, реабілітації в умовах сьогодення: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 16-17 травня 2024 р., Ужгород / Упорядник: к.мед.н., доц. Мелега К.П. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. С. 104-109.
15. Кіш В., Мелега К. Особливості застосування засобів кінезіотерапії в комплексі заходів фізичної терапії у хворих на бронхіальну астму. Актуальні питання здоров'язбереження, безбар'єрності, фізичної терапії, реабілітації в умовах сьогодення: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 16-17 травня 2024 р., Ужгород / Упорядник: к.мед.н., доц. Мелега К.П. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. С. 73-78.
16. Дуткевич-Іванська Ю., Мелега К., Русин Л. Особливості впливу засобів фізичної терапії у пацієнтів з гіпертрофічною кардіоміопатією. Матеріали 79-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н. Стеблюк С.В., 27-28 лютого 2025 року. Ужгород, 2025. С. 38-40.
17. Мелега К., Кіш В. Програма комплексної фізичної терапії хворих на гіпертонічну хворобу II стадії в амбулаторних умовах. Професійні компетентності фахівців фізичної терапії та ерготерапії: інноваційні підходи: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19-20 жовтня 2023 р., м. Ужгород) / Упорядник: д.пед.н. С.В. Стеблюк. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. С. 113-116.
18. Мелега К., Дуткевич-Іванська Ю. Особливості занять фізичною активністю та фізичними вправами при проведенні заходів профілактики неінфекційних захворювань. Актуальні питання фундаментальних дисциплін у медичних закладах вищої освіти: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (16 квітня 2024 року) / упор. д.ю.н., проф. Ю.Ю. Козар. Ужгород – Рівне: ДЗ «ЛДМУ», 2024. С. 171-174.
19. Дуткевич-Іванська Ю., Мелега К., Русин Л. Показники швидкості клубочкової фільтрації у хворих із гіпертонічною хворобою II стадії та цукровим діабетом II типу. Актуальні питання фундаментальних дисциплін у медичних закладах вищої освіти: збірник тез Всеукраїнської науково-

практичної конференції з міжна-родною участю (16 квітня 2024 року) / упор. д.ю.н., проф. Ю.Ю. Козар. Ужгород – Рівне: ДЗ «ЛДМУ», 2024. С. 91-95.

20. Мелега К., Дуткевич-Іванська Ю. Новітні підходи до впровадження програм кардіореабілітації з використанням віртуальних та дистанційних технологій. Матеріали 79-ої під-сумкової наукової конференції профе-сорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський націо-нальний університет». Уклад. д. пед. н. Стеб-люк С.В., 27-28 лютого 2025 року. Ужгород, 2025. С. 53-57.

21. Core Components of Cardiac Rehabilitation/Secondary Prevention Programs: 2007 Update: A Scientific Statement From the American Heart Association Exercise, Cardiac Rehabilitation, and Prevention Committee, the Council on Clinical Cardiology; the Councils on Cardiovascular Nursing, Epidemiology and Prevention, and Nutrition, Physical Activity, and Metabolism; and the American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation / G.J. Balady, M.A. Williams, P.A. Ades et al. *Circulation*. 2007. Vol. 115, N. 20. P. 2675-2682. <https://doi.org/10.1161/CIRCULATIONAHA.106.180945>

22. 2020 ESC Guidelines on Sports Cardiology and Exercise in Patients with Cardiovascular Disease / A. Pelliccia, S. Sharma, S. Gati et al. *Eur Heart J*. 2021;42(1):17-96.

23. 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: The Sixth Joint Task Force of the European Society of Cardiology and Other Societies on Cardiovascular Disease Prevention in Clinical Practice / M.F. Piepoli, A.W. Hoes, S. Agewall et al. *Eur Heart J*. 2016;37(29):2315-2381.

24. 2017 ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation: The Task Force for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC) / B. Ibanez, S. James, S. Agewall et al. *Eur Heart J*. 2018;39(2):119-177.

25. 2020 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation / J.P. Collet, H. Thiele, E. Barbato et al. *Eur Heart J*. 2021;42(14):1289-1367.

26. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes: The Task Force for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes of the European Society of Cardiology (ESC) / J. Knuuti, W. Wijns, A. Saraste et al. *Eur Heart J*. 2020;41(3):407-477.

27. 2021 ACC/AHA/SCAI guideline for coronary artery revascularization: a report of the American College of Cardiology/American Heart Association Joint Committee on Clinical Practice Guidelines / J.S. Lawton, J.E. Tamis-Holland, S. Bangalore et al. *Circulation*. 2022;145:e18–e114. doi: 10.1161/CIR.0000000000001038

28. Defining modern pulmonary rehabilitation. An official American thoracic society workshop report / A.E. Holland, N.S. Cox, L. Houchen-Wolloff et al. *Ann Am Thorac Soc*. 2021;18(5):e12–e29. doi: 10.1513/AnnalsATS.202102-146ST

29. Troosters T., Janssens W., Demeyer H., Rabinovich R. A. Pulmonary rehabilitation and physical interventions. *European Respiratory Review* 2023 32(168): 220222; DOI: <https://doi.org/10.1183/16000617.0222-2022>

30. An Official American Thoracic Society/European Respiratory Society Statement: Key Concepts and Advances in Pulmonary Rehabilitation / M. A. Spruit, S.J. Singh, C. Garvey et al. *Am J Respir Crit Care Med*. 2013. Vol. 188, Is. 8. P. e13-e63. URL: <https://doi.org/10.1164/rccm.201309-1634ST>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Лекційний курс з дисципліни «Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів». Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://moodle.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=744>
2. Робоча програма дисципліни «Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів». Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82707>
3. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» від 03.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
4. Наказ Міністерства «Про затвердження національного класифікатора НК 030:2022» № 810-22 від 09 квітня 2022 року. НАЦІОНАЛЬНИЙ КЛАСИФІКАТОР УКРАЇНИ «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я». НК 030:2022. URL: https://drive.google.com/file/d/1Doj4K_XmIp2tYz8U1eWYC77fEoQ7epP/view

5. Постанова КМУ від 16 грудня 2022 р. № 1462 «Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1462-2022-%D0%BF#n93>
6. PEDro «Доказова База Даних з Фізичної Терапії (Physiotherapy Evidence Database)» URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=6243>
7. Наказ МОЗ України № 107 від 22 січня 2024 року «Про затвердження рекомендованих наборів доменів за НК 030:2022 «Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я» для опису функціонування пацієнта». URL: https://moz.gov.ua/uploads/10/52943-dn_107_22012024_dod_1.pdf?_cf_chl_tk=FvuDfskrhW6w57FdhyjFZHnEPR3Xr3R4VCg4Y3BXS1c-1756230436-1.0.1.1-SrR0aRc8tggBkgScKeFeXc5juDOIDa.zBGD6mYsH3hY
8. Наказ МОЗ України № 1946 від 20 листопада 2024 року «Перелік рекомендованих інструментів оцінювання функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я особи». URL: https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-20-11-2024-1946-pro-zatverdzhennya-pereliku-rekomendovanih-instrumentiv-ocinyuvannya-funkcionuvannya-obmezhen-zhittedyalnosti-ta-zdorov-ya-osobi?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR1nOJ34r54qEL1IGx9s16W9oG1k-Ig1M1-UKo4bJ7ZuLTfJuaV6rdosvg_aem_l6FHua5vG6c-0IB4v_xFGQ
9. МОЗ України. Настанова 00985. Проби з дозованим фізичним навантаженням. URL: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00985&format=pdf>
10. Альянс Європейських органів Фізичної та Реабілітаційної Медицини. Біла Книга з Фізичної та Реабілітаційної Медицини (ФРМ) в Європі. Розділ 7. Сфера клінічних компетентностей: ФРМ на практиці. Укр журнал ФРМ. 2018; 2(2): 113-144. URL: <http://www.whitebookprm.eu/wp-content/uploads/2019/03/WB-2018-3rd-Edition-UA-fin.pdf>
11. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації «Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST». URL: <https://www.dec.gov.ua/mtd/gostryj-koronarnyj-syndrom-z-elevacziyeyu-segmenta-st/>
12. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації «Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST». URL: https://moz.gov.ua/uploads/6/33038-dn_1957_15_09_2021_dod.pdf
13. Сайт «Реєстр медико-технологічних документів». URL: <http://www.dec.gov.ua/mtd/vybirtemy.html>
14. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.04.2021 № 771 «Протокол надання реабілітаційної допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (COVID-19) та реконвалесцентам» [Електронний ресурс]: URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/2021_771_covid19_rehabilit.pdf
15. ВООЗ «Підтримка для самостійної реабілітації після пов'язаних з COVID-19 захворювань» WHO/EURO:2020-855-40590-54654. URL: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/333547/WHO-EURO-2020-855-40590-54654-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y&fbclid=IwAR2k3Oc9TBvQEeThG8ZQvc-GEjw7yL3PYw5xDoqjJz9TzNuSB6N9ahGX68E>
16. World Health Organization. (2023). Package of interventions for rehabilitation: module 4: cardiopulmonary conditions. World Health Organization. <https://iris.who.int/handle/10665/370505>

Питання для контролю теоретичної успішності
Змістовий модуль 1

1. Загальна характеристика симптомів і порушення функції зовнішнього дихання (ФЗД) при захворюваннях органів дихання.
2. Дихальна недостатність (ДН), ступені ДН, діагностичні ознаки.
3. Об'єктивізація порушень функції зовнішнього дихання (ФЗД) при первинному контролі для вибору адекватних засобів фізичної реабілітації.
4. Загальні та спеціальні завдання, які необхідно вирішувати засобами фізичної терапії при захворюваннях органів дихання залежно від порушень ФЗД.
5. Засоби фізичної реабілітації, форми, методи й дозування фізичних навантажень при захворюваннях органів дихання у різних періодах реабілітації.
6. Загальна характеристика та методика спеціальних дихальних вправ у програмах фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.
7. Особливості використання фізіотерапії та масажу у програмах фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.
8. Оцінка ефективності відновного лікування хворих із захворюваннями органів дихання при оперативному та етапному контролі.
9. Пневмонія, класифікація пневмонії. Діагностичні критерії і клінічний перебіг захворювання.
10. Програми фізичної терапії хворих на негоспітальну пневмонію у гострому, післягострому та довготривалому періоді реабілітації.
11. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при пневмонії.
12. Плеврит (сухий та ексудативний), діагностичні критерії.
13. Програми фізичної терапії при плевриті у гострому, післягострому та довготривалому періоді реабілітації.
14. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при плевриті.
15. Діагностичні критерії, клінічний перебіг, класифікація бронхіальної астми.
16. Програма фізичної терапії хворих на бронхіальну астму у гострому та післягострому періоді реабілітації.
17. Програма фізичної терапії хворих на бронхіальну астму у довготривалому періоді реабілітації.
18. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при бронхіальній астмі.
19. Діагностичні критерії, клінічний перебіг хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ).
20. Програми фізичної терапії при ХОЗЛ.
21. Об'єктивізація патологічних змін системи кровообігу при первинному контролі для вибору адекватних засобів фізичної реабілітації.
22. Серцева недостатність (СН), ступені СН, ознаки.
23. Засоби фізичної реабілітації, загальні та спеціальні завдання, які необхідно вирішувати при захворюваннях серцево-судинної системи.
24. Оцінювання впливу фізичних навантажень при захворюваннях серцево-судинної системи при оперативному та етапному контролі.
25. Ішемічна хвороба серця (ІХС). Етіологія, патогенез, класифікація ІХС, особливості різних форм ІХС.
26. Загальні підходи до побудови програми фізичної терапії при ішемічній хворобі серця.
27. Стенокардія напруги як форма ІХС. Функціональні класи стенокардії, клінічні ознаки.
28. Програми фізичної терапії при стенокардії напруги I-IV ФК у гострому, післягострому та довготривалому періоді реабілітації.
29. Інфаркт міокарда. Причини розвитку, діагностичні ознаки і періоди розвитку інфаркту міокарда.
30. Програми фізичної терапії і рухові режими при інфаркті міокарда на стаціонарному етапі.
31. Обсяг фізичної активності хворих на інфаркт міокарда у стаціонарі відповідно до визначеного ступеня фізичної активності. Критерії переведення хворого від одного ступеня активізації до наступного.
32. Комплекси спеціальних вправ лікувальної гімнастики при інфаркті міокарда у різних рухових режимах на стаціонарному етапі.
33. Програма фізичної терапії і рухові режими при інфаркті міокарда на санаторному етапі.

34. Програма фізичної терапії хворих на інфаркт міокарда на поліклінічному етапі.
35. Гіпертонічна хвороба. Етіологія, патогенез, діагностичні ознаки і стадії гіпертонічної хвороби.
36. Сучасні підходи до побудови і проведення програм фізичної терапії у хворих на гіпертонічну хворобу.
37. Особливості програми фізичної терапії у хворих на гіпертонічну хворобу I стадії.
38. Особливості програм фізичної терапії у хворих на гіпертонічну хворобу II стадії.
39. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при гіпертонічній хворобі.
40. COVID-19. Етіологія, патогенез, діагностичні ознаки та особливості перебігу.
41. Сучасні підходи до організації і проведення реабілітаційних заходів у хворих на COVID-19.
42. Особливості побудови і проведення програм фізичної терапії у хворих на COVID-19 у гострому, післягострому і віддаленому періоді реабілітації.

Змістовий модуль 2

43. Об'єктивізація патологічних змін у системі травлення при первинному контролі.
44. Засоби реабілітації, загальні та спеціальні завдання, які необхідно вирішувати при захворюваннях органів травлення.
45. Особливості використання фізичних вправ у програмах фізичної терапії при захворюваннях шлунка і кишок.
46. Оцінювання адекватності використання засобів фізичної терапії при захворюваннях органів травлення при оперативному та етапному контролі.
47. Хронічний гастрит. Причини, діагностичні ознаки захворювання в залежності від стану секреторної функції шлунка.
48. Комплексна реабілітація хворих на хронічний гастрит у лікарняний та післялікарняний період в залежності від стану секреторної функції шлунка.
49. Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, діагностичні ознаки захворювання.
50. Комплексна реабілітація хворих на виразкову хворобу шлунка і дванадцятипалої кишки у лікарняний та післялікарняний період.
51. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при виразковій хворобі.
52. Захворювання кишок, загальна характеристика, причини, діагностичні ознаки.
53. Комплексна реабілітація при захворюваннях кишечника з урахуванням стану моторно-евакуаторної функції кишечника у лікарняний та післялікарняний період.
54. Особливості використання фізичних вправ у програмах фізичної терапії при захворюваннях гепатобіліарної системи.
55. Функціональні порушення жовчовивідних шляхів (дискінезії). Причини, клінічні форми, діагностичні ознаки.
56. Комплексна реабілітація при різних формах дискінезій жовчовивідних шляхів у лікарняний та післялікарняний період.
57. Комплекс спеціальних вправ лікувальної гімнастики при гіперкінетичній та гіпокінетичній дискінезії.
58. Хронічний холецистит. Причини, діагностичні ознаки. Засоби та програми реабілітації у лікарняний та післялікарняний період.
59. Хронічний гепатит. Причини, діагностичні ознаки, клінічні форми. Засоби та програми реабілітації при хронічному гепатиті у лікарняному та післялікарняному періоді.
60. Цукровий діабет. Причини, механізми розвитку, форми цукрового діабету та їх діагностичні ознаки.
61. Засоби та програми комплексної реабілітації при цукровому діабеті.
62. Особливості фізичної терапії хворих на цукровий діабет з різним ступенем важкості.
63. Ожиріння. Причини, механізм розвитку, діагностичні ознаки та оцінка ступеня ожиріння.
64. Засоби та програми комплексної реабілітації хворих на ожиріння.
65. Комплекс спеціальних вправ при цукровому діабеті та ожирінні.
66. Діагностичні ознаки захворювань сечовидільної системи. Ниркова недостатність.
67. Засоби та програми реабілітації при хворобах нирок на лікарняному етапі.
68. Засоби та програми реабілітації при хворобах нирок на післялікарняному етапі.
69. Методика занять фізичними вправами при захворюваннях нирок і сечовивідних шляхів.
70. Санаторно-курортна реабілітація хворих з захворюваннями нирок і сечовивідних шляхів.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)